

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड

प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्ग :- ३००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्ग :- ४०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्ग :- ३००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्ग	उत्तीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या×अङ्ग	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, कम्प्युटर र सामान्य गणित	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (MCQ)	५० प्रश्न× २अङ्ग	४५मिनेट
द्वितीय	अर्थ, वित्त र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत (छोटो प्रश्न)	६ प्रश्न× ५ अङ्ग ४ प्रश्न× १० अङ्ग २ प्रश्न× १५ अङ्ग (समस्या समाधान)	३ घण्टा
तृतीय	बीमा, लेखा र सम्बन्धित कानूनहरू	१००	४०	विषयगत (छोटो प्रश्न)	६ प्रश्न× ५ अङ्ग ४ प्रश्न× १० अङ्ग २ प्रश्न× १५ अङ्ग (समस्या समाधान)	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्ग :- ४०

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

१. यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ।
२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
३. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुटाउनु हुनेछ।
४. लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्गभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कट्टा पनि गरिने छैन।
६. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ। सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
८. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ।
९. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाई/प्रश्नका लागि छुटाउनु हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाई/प्रश्नको प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्ड/एकाई/प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
१०. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ।
११. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
१२. पाठ्यक्रम लागू मिति :-

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्रः— सामान्य ज्ञान, कम्प्युटर र सामान्य गणित
खण्ड-क : सामान्य ज्ञान

- 1 सामान्य ज्ञान** (३० प्रश्न×२ अङ्क = ६०)
- 1.1 नेपालको ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
  - 1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
  - 1.3 दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैंसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्थी र बनस्पतिहरु
  - 1.4 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरु : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
  - 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
  - 1.6 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरु (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत)
  - 1.7 विद्यमान विकास योजना, स्रोत/साधनहरुको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवालहरु
  - 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, असियान, युरोपियन संघ)
  - 1.9 सार्वजनिक संस्थानको परिचय र किसिम तथा नेपालमा संस्थानको अवस्था र विकास,
  - 1.10 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी
  - 1.11 नेपाली बीमा व्यवसायको वर्तमान अवस्था
  - 1.12 लघु बीमा
  - 1.13 बीमा सम्बन्धी तथ्याङ्क र शब्दावलीहरु
  - 1.14 नेपालको व्यापार संरचना, बैदेशिक लगानी, रेमिटेनस, व्यापार सन्तुलन
  - 1.15 बीमा सम्बन्धी विद्यमान कानूनहरु

खण्ड-ख : कम्प्युटर सम्बन्धी

- 2. Computer and Information Technology** (१० प्रश्न×२ अङ्क = २०)
- 2.1 Introduction of computer
  - 2.2 Hardware
  - 2.3 Software
  - 2.4 Computer related threat
  - 2.5 Microsoft windows, Internet & Intranet spreadsheets
  - 2.6 Presentation system, Power point, and its uses
  - 2.7 Office package, Email, Website
  - 2.8 Information and Communication Technology

खण्ड-ग : सामान्य गणित

- 3. Mathematics** (१० प्रश्न×२ अङ्क = २०)
- 3.1 Percentage, Fraction, Decimal, Ratio, Average, Profit& Loss
  - 3.2 Unitary Method
  - 3.3 Commission, Tax, Bonus
  - 3.4 Simple interest and Compound interest
  - 3.5 Data interpretation (charts, graphs, tables)
  - 3.6 Mean, Mode and Median
  - 3.7 Measure of Dispersion
  - 3.8 Probability
  - 3.9 Correlation and Regression

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथासंभव पाठ्यक्रमका सबै एकाईवाट समेटिने गरी प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

***

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र :- अर्थशास्त्र, वित्त र व्यवस्थापन
(Economics, Finance and Management)

खण्ड: क (५० अङ्क)

1. Economics & Finance

- 1.1 Micro economics: Economics theories,-Role and assumption; Importance and uses of micro economics Inductive and deductive methods, Theory of demand, theory of supply & theory of production.
- 1.2 Macroeconomics: National income accounting
- 1.3 Monetary economics: Monetary policy; Concept, Objectives, Role and importance of monetary policy in Nepalese economy, Theory of money demand: Quantity theory, Keynesian theory and portfolio theory.
- 1.4 Public economics: Government and Budget, Government revenue and expenditure, financial deficit, foreign debt and fiscal policy, Foreign Aid and problem in public expenditure management and revenue mobilization in Nepal.
- 1.5 Privatization, Liberalization & globalization and its impact on Nepalese economy and challenge.
- 1.6 Financial system and financial market, financial sector reforms in Nepal
- 1.7 International organization: World Bank, ADB, IMF, WTO, BASEL and SAARC
- 1.8 Capital budgeting, Profit management and Portfolio management
- 1.9 Research methodology: Introduction and design of research, Sampling & Sampling design, Data collection, Data analysis, Report writing and Research proposal

खण्ड: ख (५० अङ्क)

2. Management & Governance

- 2.1 Concept & Functions of management
- 2.2 Emerging concept & global context of management
- 2.3 Contemporary management issues and challenges
- 2.4 Qualities of leadership, Group dynamics, Motivation and communication
- 2.5 Managerial skills: Decision making, Problem solving and communication.
- 2.6 SWOT Analysis
- 2.7 Management information system
- 2.8 Performance evaluation–criteria and techniques; Administering performance evaluation; Career development.
- 2.9 Good Governance, Corporate Governance, Corporate social responsibility & strategic planning.
- 2.10 HRM-Recruitment and Selection, Training & Development
- 2.11 Contemporary challenges and Problem of HRM
- 2.12 Research and development in management
- 2.13 Financial administration and public administration.
- 2.14 Marketing management: Importance and approaches of marketing, Marketing information system, Market research and consumer behavior, Objective and

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

importance of service marketing, Product life cycle, Marketing dynamics, Concept of e-commerce, challenges in e-business

2.15 Office management and record management

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्गभार	विषयगत		
		छोटो उत्तर आउने प्रश्न	लामो उत्तर आउने प्रश्न	समस्या समाधानमूलक प्रश्न
A	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क=१५	२ प्रश्नX १० अङ्क=२०	१ प्रश्नX १५ अङ्क=१५
B	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क=१५	२ प्रश्नX १० अङ्क=२०	१ प्रश्नX १५ अङ्क=१५
जम्मा	१००	६ प्रश्नX ५ अङ्क=३०	४ प्रश्नX १० अङ्क=४०	२ प्रश्नX १५ अङ्क=३०

***

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
तृतीय पत्र :-बीमा, लेखा र सम्बन्धित कानूनहरू
(Insurance, Account and Related legislations)

खण्ड: क (६० अङ्क)

1. Insurance

- 1.1 Introduction, Importance, Scope and types of insurance
- 1.2 Historical background of insurance in Nepal, Opportunities and Challenges of insurance sector in Nepal
- 1.3 Introduction, Functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Nepal Insurance Authority
- 1.4 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 General insurance and practices in Nepal & Current insurance market of Nepal
- 1.6 Concept and practice of micro insurance in Nepal
- 1.7 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
- 1.8 Insurance mediators and their role
- 1.9 Process of claim settlement
- 1.10 Emerging trends of insurance, Problems, Prospect and challenge
- 1.11 Reinsurance: Principles and practices
- 1.12 Inter-relation between banking and insurance.
- 1.13 Range of the products and Services of insurance
- 1.14 Bank assurance system in insurance market.

खण्ड (B): 40 Marks

2. Accounting

- 2.1 Meaning, Principles, Concept and conventions, Objectives, Role and importance of Accounting
- 2.2 Trial balance: Concept, Need, Method and format
- 2.3 Income taxes, Revenue and inventories.
- 2.4 Financial Statement: Concept, Objective, Importance, Analysis and Interpretation
- 2.5 Cash Flow Statement: Meaning, Purpose, Uses, Importance and contains/items
- 2.6 Bank reconciliation Statement: Concept, Meaning, Importance and reasons for difference
- 2.7 Insurance accounting, commission and discount, Reinsurance accounting, Feature of general account and insurance account,
- 2.8 Auditing: Introduction, Importance, Objectives and types, internal check, internal control and internal audit, Role of external audit

3. Related legislations

- 3.1 बीमा एन, २०७९
- 3.2 बीमा नियमावली, २०४९
- 3.3 कम्पनी एन, २०६३
- 3.4 मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को भाग ५ (करार तथा अन्य दायित्व सम्बन्धी व्यवस्था)
- 3.5 आयकर एन, २०५८
- 3.6 आयकर नियमावली, २०५९
- 3.7 मूल्यअभिवृद्धि कर एन, २०५२
- 3.8 मूल्यअभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ७, नायब व्यवस्थापक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.9 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 3.10 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४
 3.11 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ।

खण्ड	अङ्गभार	विषयगत		
		छोटो उत्तर आउने प्रश्न	लामो उत्तर आउने प्रश्न	समस्या समाधानमूलक प्रश्न
A	६०	३ प्रश्न $\times$ ५ अङ्ग = १५	३ प्रश्न $\times$ १० अङ्ग = ३०	१ प्रश्न $\times$ १५ अङ्ग = १५
B	४०	३ प्रश्न $\times$ ५ अङ्ग = १५	१ प्रश्न $\times$ १० अङ्ग = १०	१ प्रश्न $\times$ १५ अङ्ग = १५
जम्मा		६ प्रश्न $\times$ ५ अङ्ग = ३०	४ प्रश्न $\times$ १० अङ्ग = ४०	२ प्रश्न $\times$ १५ अङ्ग = ३०

***